IN FATA MARILOR PRIGOANE
(Fragment)

Cum l-am cunoscut pe Sima în prigoană

Când l-am întâlnit (nu fusese încă arestat Belgea, care făcuse imprudenţa să se ducă la terenul de sport Venus), mi-a spus: "Mie-mi zice Macavei şi am însărcinarea din partea lui Belgea de a reorganiza partidul „Totul pentru Ţara" în provincie". După căderea lui Belgea va veni în fruntea Comandamentului Constantin Papanace. Şichiar în lipsa acestuia, care a lipsit câtva timp din Capitală, Sima nu va conta în fruntea Comandamentului, ci ca facând parte din el.

Treptat se va observa la Sima o notă deosebită în felul de a lucra în prigoană. De unde sub comandamentele lui Mironovici, Belgea, Pâsu Antoniu, se observa o atitudine dezinteresată şi de colaborare faţişe, la Sima am remarcat notă personală, aceea de a începe să strângă legături şi să le păstreze numai pentru el.

Până la apariţia lui Sima, Comandamentele funcţionau în completă armonie. Prezenţa acestuia aduce discuţii chiar violente, căci se impieta asupra liniei de urmat în prigoană.

Un gând neîmplinit şi o ambiţie nesatisfacută. O mărturisire cu tâlc.

Pe când ne aflam la Berlin, în primul refugiu (1939), Nicolae Pătraşcu prieten nedespărţit al lui Horia Sima, îmi spunea că acesta şi cu el plănuiseră să înfiinţeze un partid politic naţionalist. Această mărturisire mi-a ajutat să găsesc încă o explicaţie pentru atitudinea lui Sima, din prigoană şi de mai târziu.

A renunţat deci, la înfiinţarea partidului şi a intrat în Mişcare. Interesant este că Mişcarea exista când Sima se gândea să înfiinţeze şi el un partid. M'am gândit astfel la o serie de luptători naţionalişti din generaţia Căpitanului, care nu l-au urmat sau care au căutat să-şi facă şi ei partid. (Dănulescu, Emilian, Roşu şi atâţia care făceau parte din "Blocul generaţiei dela 22". Aceştia nu vor putea să se ridice la înălţimea lui Ionel Moţa şi acelorlalţi fondatori de Mişcare, cât şi a atâtor legionari de mai târziu, pentru a-l recunoaşte pe Căpitan. Sima, într'un fel, a făcut parte din categoria acestor egocentrici, dar care a cedat şi s'a încadrat în Mişcare. Să fi făcut acest lucru venind în contact cu Belgea? Poate. Belgea era cel mai strălucit reprezentant al studenţimii din Banat. Din această legătură cu Belgea va ieşi "misiunea" de care îmi pomenea şi de care a făcut mult caz.

Nota personală

După apariţia lui Sima pe scena prigoanei se observă o înclinare a unor legionari mai accentuată spre acte de violenţă. Exista acea atitudine de pregătire, adică în stare de aşteptare cu arma la picior. Exista deasemenea o tendinţă între mulţi legionari liberi de a face isprăvi cu răsunet, dar planurile nu se concretizau, pentrucă mai toţi îşi puneau problema: să nu i se întâmple ceva Căpitanului. De astă dată Sima vine să încurajeze şi să justifice ieşirile violente, nu atât pe faţă, ci discret. Până atunci toate problemele se discutau pe faţă şi legăturile se transmiteau, ca în caz de arestare să nu se piardă.

Dela un timp eram preocupat de faptul că Sima acumula legăturile pe care le ţinea numai pentru el. Ca atare, în caz de arestare, acestea s'ar fi putut pierde. De aceea, prin preajma Crăciunului, 1938, când m'am întâlnit odată cu el, i-am atras atenţia, că în caz că ar fi arestat, s'ar putea pierde o mulţime de legături, pe care le are şi că ar fi bine să le transmită şi altor camarazi. El însă mi-a răspuns: "Dacă mă prinde pe mine, se duce dracului tot". Am rămas contrariat. Le-am împărtăşit îngrijorarea mea şi altor

camarazi, printre care, Papanace şi Dragomir.

Poate că acest mod de a proceda al lui Sima, ascundea gândul primar neîmplinit, de a ajunge cineva.

O mărturisire preţioasă

La o întâlnire a lui Nae Smărandescu cu Sima pe una din străzile Bucureştiului, după Crăciunul din 1938, acesta îi spunea:"..acum să vedem cine ajunge mai repede, acum e acum!" Smărăndescu îmi spunea mai târziu că el a înţeles, că Sima urmărea de atunci să ajungă cineva ...

Atitudinea lui de a ţine pentru el legăturile, de a ne pune în faţa faptului împlinit de atâtea ori, de a se înconjura de elemente fidele (mai mult din Banat, unde fusese profesor, coroborată şi cu cele ce mărturisea, întăreşte convingerea că Sima urmărea să ajungă la conducerea Mişcării, peste conducerea firească, încă din prigoană.

Omul lui cutare

Dela apariţia lui Sima în Comandament am putea spune că apare şi omul lui cutare. A început cu elemente din Banat. Criteriul era să fie elemente de execuţie. In primul rând a început cu foşti elevi de-ai lui .. Sima, de atunci, începea să evite pe legionarul cu vechime, încercat, cu autonomie.

Primele elemente vor fi: Smultea, Moisescu (poreclit Cârtiţă), Borobaru, Popovici, Todan, etc.

Interpretarea atitudinii Căpitanului. Cauzele. Devieri.

Căpitanul la intrarea în prigoane indica o singură armă de utilizat: arma credinţei legionare.

Mişcarea ajunsese învingătoare nu prin armele materiale, ci arma credinţei, prin acea mobilizare permanentă a resurselor sufletului şi inimei româneşti în lupta contra răului ce apăsa piepturile româneşti.

Căpitanul nu se ridicase în centrul atenţiei şi dragostei româneşti decât prin acea consacrare fără şovăire, cu riscul vieţii proprii, peste ameninţările şi torturile călăilor, învingând teama de moarte.

Ca atare, scrutând perioada prigoanelor, ne putem da seama că legionărimea în general, a simţit semnificaţia liniei indicate şi măreţia ei. Răbdarea ei stoică, fie în închisori sau afară, indica aceasta.

Prin apariţia omului lui cutare, cultivat de Sima se începe o acţiune, care dacă până atunci ar fi fost explicabilă datorită slăbiciunilor omeneşti, de astă dată, este canalizată de acesta.

Se începe cu insinuarea, că atitudinea Căpitanului n'ar fi bine ajustată la realitaţi.

Intre atitudinea pasivă şi activă

Legionarul prin structură era înclinat spre o atitudine activă. Pasivitatea însemna lâncezire, agonia sufletului.

Cum se bifurcă atitudinea activă în prigoană

Intre muşchetărism, endemic mai cu seamă printre legionarii tineri, care prefaţa acţiunea violentă cu pandantele ei, şi atitudinea activă, aş putea zice completă, la care pe lângă curaj moral, afirmarea credinţei comune, se mai adăoga poziţia de aşteptare, însă în permanentă stare de alarmă (calm aparent, însă pregătire), pentrucă legionărimea liberă trebuia să fie o garanţie că opera de distrugere a guvernului nu poate fi dusă la capăt, fiind în permanenţă prevenit şi făcut răspunzător, în cazul că pune în pericol viaţa camarazilor, în frunte cu Căpitanul, închişi.

Rolul comandamentelor era deci să canalizeze aceste tendinţe pe linia indicată de Căpitan, adică a răbdarii stoice, a acelei aşteptări înarmate, a acelei atitudini de mare seriozitate şi să evite alunecărea în agitaţie, adică scoaterea de pe linia principală de rezistenţă.

Comandamentele cu Radu Mironovici şi Belgea au isbutit să tempereze neastâmpărul, de care erau cuprinse cadrele legionare, maicu seamă în Bucureşti, unde Călinescu aruncase contra noastră efective numeroase poliţieneşti. Aceste comandamente deci, au avut rolul de a interpreta just linia legionară, în tot cazul, au împiedecat trecerea la acte violente, care să dea pretext guvernului să recurgă la represalii.

După Belgea rămâne în fruntea Comandamentului Costache Papanace. Însă rămânea şi Sima, care avusese o misiune "importantă", de care îmi vorbise, din partea lui Belgea. Poate, că pe această "misiune" s'a bazat Sima, pentru a-şi aroga dreptul de a reprezenta Comandamentul, pentrucă, în fond, de astă dată, exista binomul Papanace-Sima. Papanace era pe linia predecesorilor lui Radu Mironovici şi Belgea. Era contra agitaţiei şi a actelor de violenţă. Iar în caz de violenţă punea problema riscului, dacă riscul nu este prea mare.

Dar Papanace n'avea autoritatea predecesorilor lui. Pe lângă aceasta el nu poseda acel dinamism, care să-l ajute să-şi impună punctul său de vedere. Cu toată perseverenţa lui, faţă de Sima, atitudinea lui va fi inoperantă. Mărginindu-se să-i atragă atenţia că dacă întreprinde ceva, el nu-şi ia răspunderea şi se dă la o parte, nu facea, decât să-l lase pe Sima singur pe teren.

DIVERGENTA IN SANUL COMANDAMENTULUI

Sima va veni cu o notă personală caracteristică în Comandament. De unde până atunci se căuta să se ducă o acţiune de ponderare şi de nealunecare spre agitaţie sterilă, dela Sima se va căuta să se canalizeze întreg complexul de slăbiciuni, ceeace însemna abatere dela linia Căpitanului, aruncarea în agitaţii, care vor fecunda actele de violenţă.

Sima venea cu ideea că cei închişi (aluzie în primul rând la Căpitan) nu sunt la curent cu realităţile şi că prin agitaţie şi acte de violenţă se va dovedi că guvernul nu mai poate domina situaţia şi intimidat, va ceda.

Argumentele vor contamina pe cei care aveau cultul agitaţiei, mai cu seamă cei din jurul său, care cădeau în grava eroare de a crede că dacă ar fi cunoscut Căpitanul situaţia de afară, ar fi dat alte ordine.

In acest mod se înaugurează o nouă tactică în prigoană, ce pregăteşte sfârşitul tragic al Căpitanului, Nicadorilor şi Decemviri lor şi a atâtor camarazi din lagăre sau căzuţi în ghiarele poliţiei.

IDEEA DE RISC SCOASA DIN SOCOTEALA COMANDAMENTULUI

Sima va elimina acest scrupul, care înfrâna legionărimea de a trece la o atitudine agresivă. Ideea că i s'ar putea întâmpla un rău Căpitanului, făcea să se evite actele de violenţă, pentru a nu se da pretext guvernului de a recurge la represalii. Logic era să existe temere pentru viaţa Căpitanului, care era în mâna unor oameni fără scrupule.

Motivul invocat de Sima că se agită Ardealul, ca s'ar răscula satele, a putut impresiona unele elemente tinere, dar nu putea convinge că se va ajunge la răsturnarea guvernului, atunci când măsurile poliţiste se întindeau ca o pânză de paianjen, când auto-

ritățile erau supuse și când teama de arestări ajunsese endemică. Terenul era deci înghețat și ca atare nefavorabil unei mișcări de mase. Prin urmare actele de violență nu se puteau sincroniza cu o mișcare de mase, pentru a sgudui și înfricoșa guvernul. Actele de violență vor rămâne izolate și guvernul va avea curajul să recurgă la represalii. Desnodământul va veni prin cazul Goangă.

Sima dă ordine

Pentru prima oară se petrecea acest lucru în prigoană. Instrucțiuni și ordine de a se săvârși acte de violență. Sima făcea acest lucru pe contul lui propriu. Papanace a fost pus în fața faptului împlinit. Cazul Goangă a venit ca un trăznet peste noi. Eram cu Papanace și Teodorescu în str. Velescu ascunși, când am auzit de acest caz.

Laurențiu Vereș îmi spunea, pe când eram la Berlin în primul refugiu, 1939, că au primit la Cluj dispoziții dela Sima în prigoana din 1938, să săvârșească acte de violență, inclusiv atentatul contra lui Goangă, dar atât el cât și alți camarazi au refuzat să le execute. Din păcate, alții au executat. Andrei nu înțelegea eroarea de a executa actele necugetate și pe când era în închisoare cu Victor Apostolescu avea să asculte aspre imputări din partea acestuia, că s'a pretat la astfel de acte.

Eroare fundamentală

Schimbarea de tactică va constitui o eroare fundamentală.

Dacă Căpitanul ar fi ales calea violenței putea s'o facă în 1937, când Mișcarea se afla în condiții favorabile, iar guvernul era complect descoperit. Cu totul alta era situația în prigoană, când Căpitanul și majoritatea fruntașilor legionari, erau închiși(deci un fel de ostateci), iar guvernul era pregătit să răspundă la orice provocare. Deci orice acțiune era foarte riscantă. Timpul lucra pentru Legiune și Sima n'a înțeles sau n'a vrut să înțeleagă. Numai o acțiune paralizatoare, adică eliminarea întregului guvern în frunte cu Carol, poate, ar fi putut elimina riscul represaliilor. Această teză o opunea Papanace lui Sima, care se încăpățâna pe tema agitațiilor. Papanace îi obiecta că dacă vrea să dea lovituri, apoi să nu se agite, ci să pue în siguranță cinci echipe bine puse la punct și la momentul oportun să dea lovitura în așa fel, să elimine întreg guvernul împreună cu Carol. Dar în fond, exista riscul și propunerea constituia o excepție dela regula, adusă în discuție de Papanace, pentru a-i arăta lui Sima cât de problematică, riscantă ineficace și dăunatoare era acțiunea lui .

Intre cazul dela Cernăuți și cazul Goangă

Cu acea conștiință a victoriei depline poziția morală a Legiunii era imensă. Ca atare, acțiunile legionare trebuiau să fie lipsite de accentul disperării. Un exemplu de acțiune, care împlinea condițiile necesare a fost acela dela Cernăuți, în cadrul Universității. Acea manifestare la deschiderea cursurilor a fost o palmă morală pentru guvern și a provocat în acelaș timp o comoție, atât în lumea universitară cât și afară.

Manifestația aducea un mare folos. In timp ce guvernul credea că a stins orice îndrăzneală de manifestare, se vedea deodată pălmuit în incinta Universității pentru abuzurile la care se preta.

Actul acesta nu atrăgea un risc pentru Căpitan și cei închiși, dar producea un efect moral în opinia publică covârșitor. Era încă o dovadă, până la saturație, că măsurile abuzive de siluire a voinței naționale erau repudiate, iar guvernul era arătat cu degetul din incinta Universității, într'o provincie, care simțise jugul străinătății și care acum se vedea bântuită de o prigoană, ce -i aducea aminte de un trecut nefast. Actul acesta era deci, demoralizator și umilitor pentru guvern, căci interpreta nemulțumi -

rea surdă a imensei majorităţi a maselor româneşti.

Altceva va fi cazul Goangă. Cazul acesta a speriat guvernul. Şi atunci, ceata de mişei, în frunte cu regele descreerat, găsea momentul de a recurge la represalii şi a a ucide. La un astfel de act acestia răspundeau cu disperarea călăului laş şi lipsit de scrupule.

Cauzele care au dus la antrenarea legionarilor în erori

Căpitanul, am văzut, că nu răspundea cu o măsură de forţă, ci înţelegea să protesteze contra nedreptăţii şi să aleagă calea jertfei.

Am văzut deasemenea că legionarimea în prima parte a prigoanei, şi-a păstrat seninătatea şi a observat cu scrupulozitate o atitudine măsurată din grija de a nu înrăutăţi situaţia.

Dar în prigoană există o anumită psihoză, care va înrâuri asupra stării sufleteşti a legionarului. Dacă cel închis, n'avea libertatea, cel de afară se bucura de ea şi ca atare îşi facea iluzii, de cele mai multe ori exagerate. Cu timpul se accentuiază la mulţi legionari o tendinţă de indisciplină. Ideea de risc începe afi asaltată de o nelinişte, ce înclina spre agitaţie. Planurile fantastice alimentate de o imaginaţie exagerată, neabsorbită şi necanalizată înlăuntrul Mişcarii răvăşite, începe să împieteze asupra acelui echilibru clădit de Căpitan în conştiinţa legionarilor. Si iată, chipurile, tot din dragoste legionară, începe să se afirme o tendinţă egocentrică, începe tentaţia spre acte a căror consecinţe nu se măsoară.

N.Seitan

CULTUL PATRIEI

Imn popular din Banatul Jugoslav

I

Veniţi români din zare'n zare
Uniţi în veci, veniţi mereu,
Prin cultul patriei, altare
Să ridicăm lui Dumnezeu.
Că slava lui nămăsurată
Ne-a dat cununi de flori pe plai
O mândră patrie bogată,
Frumoasă ca un colţ de rai.

II

Ne este drag fără de seamă
Pământu'n care ne-am nascut
Si cultul patriei ne cheamă
Să-i fim pe veşnicie scut.
Pe cei cu suflete deşarte
Să-i alungăm neîncetat,
Să dăm neghina la o parte
Şi să rămână grâu curat.

Cu cele mai bune urări pentru bătăliile întâmpinării întru adevăr și dreptate.

Cu drag:

Vasile Posteuca

Colind Negru

Casă Albă, Casă Albă,
Nu-ţi mai bate azi la porţi nici o jalbă;
Nu se mai ridică rugi spre luceafărul tău
Junghiat de gangsteri şi îngropat în adâncuri de hău.
De decenii piatra ta unghiulară se'ntoarce şi geme
Sub milioane de tone de desgust şi blesteme.

Casă Albă, Casă Albă,
Unde ţi-i libertatea, altădată crăiţă şi nalbă ?
Zâmbetul tău azi sângeră putred ca balta,
Duhnind de vânzarea de neamuri din Yalta,-
Şi peste lumina Lincolnilor din icoane
Se'ngroaşă pecingenea laşităţii din teherane.

Casă Albă, Casă Albă,
Azi în domul tău urîtul şi trădarea se hoalbă;
Slugile lui Satan şi mercenarii lui Lucifer
Au ciuntit paragraful, că puterea ta vine din cer.
Peste masele cu creerul spălat, -apocaliptic balaur,-
Rânjeşte Mafia, ţesălându-şi viţelul de aur.

Casă Albă, Casă Albă,
De geaba-ţi mai aşteptăm colindul de linişte dalbă;
Steaua Mielului n'o vei mai avea de vândut
Că o ţin călăii Moscovei în lanţuri, sub cnut,
Si'n hrubele dela ONU nu mai sunt oieri
Să-L primească pe'mpăratul supremei tăceri.

Casă Albă, Casă Albă,
In golf la New York, Libertatea cu splendida-i salbă
De flăcări, sătulă de-atâta minciună,
In nopţi fără lună, se despletşte nebună,
Si se răstigneşte goală sub felinare
Ispitind întunecimii un mâne de soare.

3 Noembrie 1963 Vasile Posteucă

Celor ce mă întreabă când vom începe acţiunea politică pentru guvernare, le răspund: "Atunci când şefii de regiuni şi de judeţe îmi vor raporta, că în organizaţiile lor nu mai există niciun om incorect". 1)

Guvernarea este o piatră de moară aşezată pe umerii câtorva cameni. 2)

Legionarul trebue să fie pregătit solid până în cele mai mici amănunţimi pentru clipa în care va suna ceasul său. 3)

"Circulări şi Manifeste" 1) p.107, 2) p.254, 3) p.240

Numărul 2-4 Septembrie 1964

ÎNTÂMPINARE

ÎN ADEVĂR ȘI DREPTATE